Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 71 (1821) ♦ Середа, 15 квітня 1998 року ♦ Ціна договірна

МИ ЧЕСНО ПРАЦЮВАЛИ.

У нас нема зерна неправди за собою

Виступ Голови Верховної Ради України Олександра Мороза на заключному пленарному засіданні

Шановні народні депутати!

Шановні громадяни України!

Минув визначений Конституцією України чотирирічний термін діяльності нинішнього складу парламенту. Завершується підбиття остаточних підсумків виборів до Верховної Ради нового скликання, що проходили на основі прийнятого нами закону. Він заклав принципово нові підходи до формування законодавчої гілки влади. Розпочато підготовку першої сесії. Тобто, іде нормальний демократичний процес оновлення складу вищого представницького органу держави. І всі ми вкотре переконуємося, що Верховна Рада України була, є і залишатиметься гарантом політичної стабільності в суспільстві.

Сьогодні є потреба коротко узагальнити нашу роботу, поінформувати про неї громадян України, наших виборців. Підкреслимо відразу, що діяльність Верховної Ради повною мірою залежала від особливостей політичної та економічної ситуацій, які складались напередодні формування нинішнього парламенту і в ході його роботи.

(Закінчення на 2—3-й стор.).

Гарант державності

Парламентська хроніка ранкового засідання 14 квітня

— Ми завершуємо роботу чергової сесії, але повноваження депутатів і Верховної Ради нинішнього скликання продовжуються до першого засідання парламенту нового скликання. Я нагадую навмисно, щоб ні в кого про це не боліла голова, — такими словами закінчив свою доповідь Голова Верховної Ради Олександр Мороз.

У виступі він високо оцінив діяльність парламенту за чотири роки, наголосивши, що «Верховна Рада України була, є і залишатиметься гарантом політичної стабільності в суспільстві».

(Закінчення на 4-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА, Олександра КЛИМЕНКА.

Небо любить молодих і перспективних

Харківське державне авіаційне виробниче підприємство приступило до випуску 53-місного пасажирського літака Ан-140, який замінить відомі літаки Ан-24 та Ан-26. Нова машина має високий експортний потенціал, конкурентоспроможна на світовому ринку. Нині обговорюватимуться питання стартового фінансування виробництва. Валютну кредитну лінію розміром 15 мільйонів доларів відкриває підприємству Промінвестбанк. Міністерство України у справах науки і технології планує профінансувати сертифікацію нового літака, що дасть можливість продавати Ан-140 зарубіжним країнам. На придбання машини уже є заявки вітчизняних та іноземних авіакомпаній, повідомляє ДІНАУ.

Дві пенсії за лист

Підбито підсумки конкурсу «Лист на першу сторінку» за березень ц. р.

Першою премією (100 гривень) відзначено лист Олександра Зюзя з Каплинців Пирятинського району Полтавської області.

Вітаємо переможця!

Чекаємо від вас, шановні читачі, нових листів на конкурс.

УВАГА!

Редакція «Голосу України» запрошує голів парламентських партій та журналістів друкованих та електронних ЗМІ до участі в засіданні круглого столу.

Проблеми для обговорення:

1. Організація роботи Верховної Ради України.

2. Конституція України і влада.

3. Законопроект № 1.

Круглий стіл працюватиме у четвер, 16 квітня 1998 року, з 17.00 до 20.00 у приміщенні редакції газети «Голос України», вул. Нестерова, 4, 4-й поверх.

Телефон: 225-40-25, факс: 224-72-54.

Просимо заздалегідь підтвердити свою участь.

P.S.

○ Населення України отримало 45 586 361 приватизаційний сертифікат, що становить 87,76% від загального обсягу їх випуску.

○ Нині в Україні нараховується більш як 1 млн. репатріантів і колишніх депортованих, 138 тис. осіб звернулися до уряду з проханням надати їм статус біженців.

○ Понад 1,5 тис. киян у першому кварталі цього року постраждали від укусів собак.

МИ ЧЕСНО ПРАЦЮВАЛИ.
У нас нема зерна неправди за собою

Виступ Голови Верховної Ради України Олександра Мороза на заключному пленарному засіданні

(Початок на 1-й стор.).

Не дивлячись на міжфракційні розбіжності, відчутну протидію з боку різних політичних сил, зокрема «партії влади» (а це і нав'язана Конституційна угода, і намагання проведення референдуму, численні натяки про розпуск парламенту чи обіцянки продовження його повноважень), Верховна Рада працювала плідно.

За 460 днів пленарної роботи було розглянуто понад 2800 питань. Торкалися вони практично всіх сторін життя суспільства. Подолавши напругу конституційного процесу, податково-бюджетних баталій, урядових перестановок, парламент прийняв 750 законів, понад 710 з яких вже введено в дію, в тому числі майже 250 з них стосуються ратифікації міжнародних конвенцій, міждержавних договорів і угод.

Нашим доробком є і те, що Україна стала членом Ради Європи. Вагоме слово наших делегацій лунає в парламентських асамблеях інших поважних міжнародних організацій.

До переліку важливих рішень також належить ратифікований Верховною Радою Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Російською Федерацією, іншими сусідами.

Якщо співробітництво розвиватиметься на рівноправній основі, при взаємній повазі і для взаємної вигоди, від цього тільки виграватимуть народи наших держав.

В цілому діяльність Верховної Ради України у 1994-1998 роках засвідчила незворотність розвитку України на засадах парламентаризму і демократії.

Підсумок законодавчої роботи за 8 років складається з дванадцяти томів законів. Наступні томи, як і інші документи, опрацьовуватиме парламентське видавництво, створене цією Верховною Радою.

В історії України особливе місце займає Конституція — Основний Закон України, прийнятий 28 червня 1996 року. Її прийняттям ми остаточно ствердили незалежність України, проголошену нашими попередниками — народними депутатами XII скликання. Нинішня Верховна Рада поставила долю держави і народу вище окремих політичних уподобань, консолідувалася заради того, щоб уберегти суспільство від розколу, який назрівав і провокувався.

Зроблено важливий крок у розвиток Конституції — розпочато складну державно-правову реформу у всіх напрямах суспільного життя і його правового забезпечення.

Важливу роль у цьому відношенні зіграв Інститут законодавства Верховної Ради. Час довів його необхідність і корисність. Нашим наступникам не доведеться розпочинати роботу «з чистого листа». Інститут законодавства разом з Інститутом держави і права розробив концепцію розвитку законодавства України на 1997 — 2005 роки, а зараз працює над проектом державної програми розвитку законодавства на 1998 — 2002 рр.

Ми прийняли цілу низку доленосних законів, які зміцнюють державу і гарантують соціальний захист громадян, відповідають європейським і світовим нормам.

За неповних два роки розроблено ряд фундаментальних законів, якими деталізовано конституційні засади місцевого самоврядування, статус Кабінету Міністрів, державних адміністрацій, Кримської автономії. Саме в цей період вирішено питання, пов'язані з правовим регулюванням діяльності ще кількох найвищих державних органів, зокрема, Конституційного Суду, Вищої ради юстиції, Рахункової палати та Уповноваженого з прав людини. Кожен з цих законів був надзвичайно складним як за правовим змістом, так і внаслідок різних політичних інтересів. На жаль, не всі ці закони проведено в життя. Деякі блокуються навіть після прийняття їх більшістю в 2/3 конституційного складу Верховної Ради України. Очевидно, тут даються взнаки як окремі недосконалості Конституції, які мають усунути наші наступники, так і суб'єктивні фактори.

Не встигли завершити прийняття ще кількох законодавчих актів із сфери конституційного права. Але гадаю, що депутати наступного скликання матимуть добру основу для подальшої роботи, зокрема, над законами про політичні партії, про законотворчу діяльність, про нормативно-правові акти, проекти яких підготовлені та знаходяться на різних стадіях розгляду.

Якщо подивитись на ті питання державного устрою, вирішення яких ми розпочали, то стає очевидним — ми зробили більшу і найважливішу частину роботи, яка випливала із нової Конституції України. Результати цієї роботи сьогодні ще не відчуваються рядовими громадянами. Однак без неї, без наведення конституційного порядку і законності в організації і діяльності органів державної влади всі інші позитивні кроки парламенту залишаться неефективними. Будь-який якісний економічний чи соціальний закон, будь-яка схвалена парламентом прогресивна ідея зійде нанівець і залишиться нереалізованою, якщо опорою для її втілення в життя не стане механізм добре організованої і підпорядкованої Конституції та законам держави.

Сучасна демократична, соціальна, правова держава повинна мати повноцінну систему місцевого самоврядування.

З проголошенням в Конституції України гарантій місцевого самоврядування і прийняттям Закону про місцеве самоврядування в Україні розпочато формування його на демократичних засадах. На розвиток цих положень прийнято і закон про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, що визначає особливості та порядок їх проведення.

Серйозним кроком вперед стало прийняття Закону «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим». Реалізація його положень в процесі організації та діяльності новообраного представницького органу автономії має прискорити процес підготовки та прийняття Конституції Автономної Республіки Крим, сприяти поєднанню інтересів Криму з загальнодержавними інтересами України. В напрямку такого поєднання спрацювало і прийняте нами рішення про скасування інституту президентства в Криму. Доцільність і своєчасність цього рішення тепер ні у кого не викликає сумніву.

Верховна Рада пріоритетне значення надавала створенню законодавчої основи здійснення економічних перетворень. Майже половина від загальної кількості, так би мовити, звичайних законів припадає на суто економічні питання. Причому порівняно з попереднім скликанням кількість законів з економічного регулювання зросла практично в 1,5 раза, з питань праці і соціального захисту — в 1,3 раза.

Значних зусиль вимагало забезпечення інституційних перетворень, майнових відносин, питань приватизації, впорядкування підприємницької діяльності, удосконалення антимонопольного законодавства, режиму іноземного інвестування, впровадження програм та концептуальних засад економічного та соціального розвитку.

Прийнято у першому читанні проект нового Цивільного кодексу, підготовлено до розгляду проект Господарського кодексу України.

Парламент цього скликання зробив податкове законодавство більш цивілізованим і більш контрольованим. В ньому закріплено положення про те, що види, ставки податків встановлюються лише законами України про оподаткування. Беручи до уваги, що раніше оподаткування регулювалось і законами, і указами Президента і постановами уряду, прийняття цієї норми, безперечно, веде до гармонізації законодавства.

Концептуальним є Закон «Про систему оподаткування» в новій редакції. Цей закон окреслює коло всіх загальнодержавних і місцевих податків, які справляються в Україні, і визначає загальні принципи оподаткування.

Прийнято також принципово нову редакцію основних податкових законів, зокрема, «Про оподаткування прибутку підприємств», «Про податок на додану вартість». Визначено групи товарів, по яких має встановлюватися акцизний збір та ставки цього збору. Виключно важливе значення має прийняття законів про збір на обов'язкове соціальне та державне пенсійне страхування, що раніше регулювалось нормативними актами Кабінету Міністрів.

Зроблено перший крок до забезпечення простоти і доступності механізму оподаткування, особливо для малого і середнього бізнесу, — встановлено фіксований податок на доходи фізичних осіб, який не потребує ведення облікових документів, що дуже важливо для дрібних підприємців, для тисяч і тисяч співгромадян.

Звичайно, вирішено далеко не всі проблеми податкового законодавства. Основна з них — зниження податкового тиску. Вона залежить не тільки від законів, а, скоріше, від усієї системи господарювання, ефективності дій урядових структур, повної легалізації економіки.

Затримується прийняття Закону України «Про місцеві податки і збори», який стане фінансовою основою місцевого самоврядування. Потрібно прискорити підготовку Податкового кодексу.

Велика робота проведена по удосконаленню бюджетного законодавства. Прийнято нову редакцію Закону "Про бюджетну систему України». Затверджено структуру бюджетної класифікації, правила розробки і складання державного бюджету. Законом введена відповідальність за нецільове використання бюджетних коштів. Все це зробило бюджетний процес більш цивілізованим, сприяло тому, що в цьому році вперше основний фінансовий документ держави був прийнятий вчасно.

Для забезпечення конституційних прав і свобод громадян велась послідовна робота щодо законодавчого забезпечення соціально-трудових гарантій населення — однієї з найгостріших проблем сьогодення.

В час глибокої кризи важливо було зберегти принципові основи системи соціального захисту, закласти підвалини її відновлення та пристосування до сучасних умов. Прийнято 61 закон та 59 постанов, спрямованих на врегулювання питань соціального захисту населення. Зазначу, що саме ці акти приймалися з величезним напруженням, досягненням нелегких компромісів між законодавчою і виконавчою владою. Саме в цій сфері суспільних відносин найважче досягти гармонії між змістом закону і практикою. Ця гармонія щодня перевіряється людиною. Через роботу, оплату праці, пенсію, соціальний захист вона оцінює закон, владу, державу. Громадяни не можуть далі терпіти несправедливість. Це була основна тема передвиборчої кампанії, той виклик, відповідь на який мають зробити парламент, уряд і Президент. В усякому разі, прийняті закони «Про оплату праці», «Про встановлення величини вартості межі малозабезпеченості та розміру мінімальної заробітної плати на 1998 рік», «Про індексацію грошових доходів населення» повинні бути реалізовані уже в нинішньому році. Інакше стабільність влади, зокрема уряду, залишається проблематичною.

Суттєвих змін зазнало і трудове законодавство. Проте ми далекі від думки, що захист трудових прав громадян є достатнім. Він, безумовно, вимагає посилення. В принципі, потрібен новий Кодекс про працю.

Продовжувалось вдосконалення законодавства про зайнятість населення. Посилено правові гарантії соціальної підтримки безробітних. Раніше мало хто думав, що доведеться займатися таким явищем.

Слід підкреслити, що Верховна Рада при всіх справедливих нарíканнях на існуючий стан пенсійного забезпечення не прийняла жодного законодавчого акта, який би погіршував ці умови. Більше того, саме завдяки парламенту були відхилені наміри уряду обмежити сукупні доходи працюючих пенсіонерів, підвищити пенсійний вік.

На жаль, навіть встановлені законом мінімальні гарантії пенсійного забезпечення, що фактично дозволяють надати людям похилого віку лише можливості для фізіологічного виживання, не реалізуються. Тільки після подолання вето Президента введено в дію закони про індексацію грошових доходів населення та про гарантії відновлення заощаджень громадян.

З огляду на заборгованість по заробітній платі, пенсіях, а по суті — неплатоспроможність людей, законом тимчасово заборонено стягувати пеню за несвоєчасну сплату житлово-комунальних послуг. Однак, прийнятий ще в травні 1997 р. закон про заборону на підвищення цін та тарифів на житлово-комунальні послуги, що надаються громадянам України, через вето Президента так і не введений в дію. А тим часом ціни на послуги зростають. Очевидно, парламент нового скликання разом з Кабінетом Міністрів повинен знайти механізм виходу із ситуації, погашення боргів населення за комунальні послуги. Треба, щоб уряд зробив для цього відповідні розрахунки. Знаю, що це справа непроста, але в заборгованості винні не люди, а держава.

Низку змін внесено до законів «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку».

Норми згаданих законів узгоджено з іншими актами національного законодавства та вимогами міжнародних угод, до яких приєдналася Україна.

Неодноразово ми зверталися і до проблем соціальної захищеності інвалідів, покладено початок реформуванню загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Увага приділялась і проблемам молоді, організації роботи органів і служб у справах неповнолітніх. Здійснено ряд заходів на вдосконалення діяльності освітньої та наукової галузей. З введенням в дію нової редакції Закону «Про освіту» не лише підтверджено пріоритетність її безкоштовного надання, а й запроваджено нові державні стандарти освіти та вимоги до освітнього цензу громадян. Визначення відповідним законом статусу профтехосвіти вселяє надію на збереження цієї важливої ланки професійного становлення молоді та забезпечення потреб народного господарства у кваліфікованих кадрах робочих професій.

З великою напругою проходили у парламенті проекти законів, які мають регулювати відносини у сфері охорони здоров'я, особливо пов'язані з медичним і фармацевтичним забезпеченням. Деякі нормативні акти по декілька разів поверталися в зал на перше читання, інші відверто блокувалися.

Варто сказати, що в сфері освіти і охорони здоров'я найвиразніше проявляється протиріччя між правовими гарантіями та можливостями їх забезпечення з боку держави. В ближчі роки подолання цього протиріччя стане корінним завданням усіх гілок державної влади. Вірю, що для того в нагоді стануть уже прийняті нами закони.

Торкаючись галузевого законодавства, зупинюсь на питаннях агропромислового комплексу та розвитку села.

Через протистояння різних сил у парламенті ми не змогли остаточно регламентувати земельні відносини. Єдине, що вдалося, — не дозволити передавати землю, як і інші природні об'єкти, у власність іноземним юридичним і фізичним особам. Ми не можемо нехтувати Конституцію, яка проголосила природні ресурси, в тому числі землю, власністю народу України.

Щоб виправдати довіру народу, слід унормувати земельні відносини таким чином, щоб селянин міг працювати на власній землі, а не змушений був продавати її за безцінь стороннім для землі особам, щоб землі сільськогосподарського призначення не розбазарювалися і не передавалися безпідставно для інших потреб, щоб зупинити спад аграрного виробництва. Важливим аспектом нашої діяльності стало законодавче забезпечення інформаційної політики держави.

За минулі чотири роки прийнято низку законодавчих актів, які внормовують відносини у сфері електронних та друкованих засобів масової інформації, у діяльності інформаційних агентств, у галузі реклами, визначають механізм державної підтримки засобів масової інформації та соціального захисту журналістів. Значні зусилля зосереджувались на реалізації конституційних повноважень Верховної Ради щодо визначення основ національної безпеки, організації Збройних Сил та соціального захисту військовослужбовців. Важливе значення у зв'язку з цим мало прийняття у січні 1997 р. Концепції (основ державної політики) національної безпеки України, законодавче визначення повноважень Ради національної безпеки і оборони, закріплення статусу ветеранів військової служби та гарантій їх соціального захисту.

Чимало законів, прийнятих за згаданий період і підготовлених для подальшого опрацювання, спрямовано на забезпечення законності в державі, регулювання діяльності військових формувань і правоохоронних органів. Важливе значення для посилення боротьби із злочинністю має прийнятий нами Закон «Про боротьбу з корупцією».

Оцінюючи діяльність Верховної Ради, окремо слід зупинитися на здійсненні нею установчих повноважень.

За період після прийняття Конституції були розглянуті кадрові матеріали щодо 600 осіб з прийняттям відповідних рішень. Сформовано персональний склад Конституційного Суду, Верховного Суду, Рахункової палати. Всього за рік завершено обрання суддів обласних, міських і районних судів.

Парламент ще має створити законодав-

чу базу для сформування нової, більш ефективної, більш незалежної, а відтак і більш авторитетної судової влади. Йдеться про синхронну розробку і прийняття Закону (або ж Кодексу) про судоустрій, Цивільного процесуального, Кримінально-процесуального, а, можливо, також Господарського процесуального та Адміністративно-процесуального кодексів.

Фактично ми тільки приступили до вирішення цього завдання, прийнявши Закон «Про Конституційний Суд України» та ухваливши Закон «Про Вищу раду юстиції» (зараз ці органи вже сформовано).

Шановні колеги!

Хто б і що не говорив, але найпершим і головним надбанням нинішньої Верховної Ради України слід вважати розвиток професіоналізму парламенту, народних депутатів, їх здатність приймати важливі для держави і суспільства рішення.

Значення такого фактора, як фаховий рівень депутатів, стає ще вагомішим з огляду на те, що законодавця ні в юридичному, ні в економічному вузах не підготують — він стає ним тільки в результаті практичної роботи у парламенті. Це розуміють і виборці. Не випадково третина депутатів наступного скликання вже мають досвід парламентської роботи. Причому майже 100 з них пройшли в мажоритарних округах і, в основному, з нинішнього складу парламенту. То ознаки професіоналізму депутатів, підстава для наступності, послідовності в роботі законодавчого органу.

Сесійними, часом бурхливими засіданнями не вичерпується суть законодавчої діяльності. Її ефективність забезпечувалася насамперед роботою в комітетах і комісіях, професійним підходом до справи таких депутатів. Я назву зараз прізвища значної частини депутатів і просив би, щоб ви ще раз послухали їх, бо йдеться про ваших колег. Власне вони не вичерпують перелік всіх тих депутатів, які дуже професійно, на мій погляд, працювали над підготовкою законів.

Я маю на увазі таких депутатів, як Владислав Носов, Валентина Семенюк, Олексій Шеховцов, Олександр Лавринович, Леонід Анісімов, Володимир Яценко, Віктор Суслов, Микола Азаров, Володимир Буткевич, Вадим Гуров, Юрій Донченко, Микола Дудченко, Олександр Єльяшкевич, Анатолій Єрмак, Євген Жовтяк, Юрій Запорожець, Микола Карнаух, Ігор Квятковський, Іван Кірімов, Микола Кириченко, Володимир Ковтунець, Олександр Кожушко, Ігор Колісушко, Василь Костицький, Михайло Косів, Віктор Кочерга, Євген Красняков, Олександра Кужель, Павло Кузнецов, Валерій Мішура, Георгій Мозер, Володимир Моісеєнко, Анатолій Моцпан, Віктор Мусіяка, Володимир Немировський, Станіслав Ніколаєнко, Юрій Оробець, Володимир Пєхота, Володимир Пустовойтовський, Галина Радченко, Анатолій Раханський, Олександр Рябченко, Василь Свято, Юрій Сизенко, Сергій Сінченко, Роман Безсмертний, Євген Смірнов, Сергій Соболєв, В'ячеслав Сокерчак, Михайло Степанов, Петро Степанов, Олександр Стешенко, Валерій Терець, Сергій Терьохін, Михайло Товт, Геннадій Удовенко, Степан Хмара, Василь Цушко, Володимир Чемерис, Олександр Черенков, Михайло Чечетов, Іван Чиж, Олександр Чупахін, Михайло Чурута, Анатолій Шаланський, Віталій Шевченко, Наталія Штепа, Анатолій Юхимчук, Ігор Юхновський і багато інших. Вони входять до різних фракцій, їх позиції часом були протилежними, але поєднує їх професійне ставлення до дорученої справи, відповідальність перед виборцями, державою і власною совістю.

Наведу лише деякі дані про роботу комітетів. За 4 роки ними проведено майже 3500 засідань, в тому числі понад 150 з виїздом на місце. На засіданнях комітетів розглянуто близько 11500 питань, в тому числі 1800 стосувалися контрольної діяльності за реалізацією законів у державі. Розглянуто більше 100 тисяч листів і звернень громадян, що надійшли до комітетів.

З ініціативи комітетів було проведено більше 400 наукових конференцій, семінарів, симпозіумів, «круглих столів», в тому числі з участю провідних іноземних фахівців та парламентаріїв, на яких обговорювалося широке коло питань державного будівництва, економічної реформи та інших.

Ми впевнено можемо говорити про ефективний механізм професіоналізації депутатського корпусу, який вдалося створити за роки діяльності Верховної Ради нинішнього скликання, про створення системи в законотворчій роботі парламенту. Сьогодні більше ясності щодо того, які і коли законодавчі акти потрібні Україні. З цією метою, зокрема, нами затверджувались загальний план законодавчої роботи на 1997 рік, а також відповідні сесійні плани комітетів. Сподіваємося, що ця практика буде корисною і для наступного складу парламенту.

Ще одним вагомим надбанням Верховної Ради нашого скликання вважаю вироблений нею механізм розв'язання внутрішніх суперечностей як одного з основних важелів прийняття життєздатних й оптимальних рішень. У цьому зв'язку добрі слова хотів адресувати колишній Президії Верховної Ради, лише за два роки на погодження і попередній розгляд якої було винесено більше 1,5 тис. питань, пов'язаних з організацією роботи Верховної Ради та конкретними питаннями порядку денного.

У більш складних випадках збиралася погоджувальна нарада представників депутатських груп і фракцій, де шляхом компромісів вдавалося знаходити прийнятні для всіх рішення. Напрацьований досвід було використано після прийняття Конституції в роботі організаційних нарад, які проводилися напередодні кожного пленарного тижня.

Крім узгодження інтересів всіх політичних сил, представлених у парламенті, Верховна Рада спрямовувала свої зусилля на вироблення й закріплення чітких відносин з іншими гілками державної влади.

Взагалі це складна й багатопланова проблема, в основі якої лежать як об'єктивні, так і суб'єктивні фактори. Нею доведеться займатися і новому парламенту. Об'єктивні фактори полягають у ще не досить чіткому розмежуванні функцій між гілками влади, у не зовсім точно визначених відносинах між парламентом і урядом, Президентом і урядом, у відсутності взаємної залежності і взаємної відповідальності за прийняття рішень. Але головний недолік, на мій погляд, пов'язаний з тим, що у виконавчих структурах є кілька джерел влади: адміністрація Президента, Кабінет міністрів, апарат Кабінету міністрів, міністерства.

До речі, Конституція передбачає досить сильний уряд, закон про Кабінет міністрів, який прийняла Верховна Рада, відповідає цій вимозі. Проте його і досі не підписано, що дає можливість підзаконними актами послаблювати статус Кабінету міністрів. Я сподіваюся, що нова Верховна Рада повернеться до цього питання і поставить тут потрібну крапку.

Принагідно вважаю за необхідне докладніше зупинитися на проблемі президентських зауважень до прийнятих законів.

У більшості випадків Верховна Рада йшла назустріч Президенту України, вносячи поправки до раніше проголосованих законів, що покращувало їх редакцію, механізм впровадження та практичного застосування. В той же час з найбільш принципових питань робилося все можливе, щоб відстояти законодавчі ініціативи депутатського корпусу, через які, власне, і реалізується воля їх виборців.

Зокрема, 18 законів введено в дію після подолання вето Президента. Безпрецедентним у цьому плані є доля Закону «Про місцеві державні адміністрації», який навіть після повторно подоланого вето залишається не підписаним. В цілому майже 15 законів, не підписаних Президентом України, ми вимушені передати на повторний розгляд до Верховної Ради наступного скликання.

Наведу й такий факт — за тринадцять днів листопада 1997 року було розглянуто одинадцять законів, щодо яких застосоване Президентом України вето. Зокрема, було подолано вето на закон «Про зупинення спаду сільськогосподарського виробництва та продовольчого забезпечення країни». Однак ефект від подолання вето був невеликим, адже змарновано фактично рік після прийняття закону. Своєчасне введення його в дію давало б можливість реструктуризувати борги сільськогосподарських підприємств, упорядкувати деякі фінансові стосунки, дати можливість їм користуватися фондами, своїми коштами.

Ще позаминулого року Верховна Рада ухвалила закон «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі», на який було накладено вето Президентом. Поки ми півроку намагалися здолати вето, державне майно розтягувалося.

Очевидно, і Президенту, і законодавцям потрібно попрацювати ще над організацією відносин, в тому числі щодо впровадження в життя законів і контролю за їх виконанням.

Вважаю, що реалізація передбачених Конституцією України механізмів взаємовідносин структур державної влади на всіх рівнях неодмінно приверне увагу нового парламенту. Але принципово важливим є те, що за Конституцією Верховна Рада визначає засади внутрішньої та зовнішньої політики держави, розглядає і приймає рішення щодо схвалення Програми діяльності Кабінету міністрів, затверджує загальнодержавні програми.

З метою регулярного інформування народних депутатів та громадян України з актуальних питань соціально-економічного розвитку, внутрішньої і зовнішньої політики держави, про стан додержання урядом вимог Конституції України та законодавства, Верховна Рада в 1995 році запровадила таку форму, як «День уряду у Верховній Раді України».

З найбільш актуальних питань, які мали широкий резонанс в суспільстві, проведено 8 парламентських слухань, рекомендації яких враховані під час підготовки відповідних законів. Зокрема, про свободу слова, про стан освіти, про становище молоді в Україні, Основи законодавства про соціальне страхування тощо.

Звичайно, можна погодитися з тим, що деякі закони не досконалі, але досить часто не виконуються і хороші закони.

До речі, найголосніше говорять про недосконалість законів саме ті, хто їх не хоче виконувати, хто боїться жити за законами. З часом це мине, але вже сьогодні треба рішуче боротися за неухильне додержання Конституції і чинного законодавства.

А контроль за виконанням законів повинні здійснювати перш за все виконавча влада, контрольні органи. А Верховна Рада відстежує тенденції у дотриманні чинного законодавства. Саме для цього створено і Рахункову палату, яка покликана поставити надійні перепони на шляху нецільового використання бюджетних коштів, як це мало місце, зокрема, у використанні Резервного фонду Кабінету міністрів України.

Якщо за попереднє скликання у порядку парламентського контролю розглянуто близько 100 питань, то за час роботи парламенту нинішнього скликання їх вже розглянуто більше 200. Більш того, було створено 18 тимчасових слідчих комісій, ще у 11 випадках повноваження з розслідування окремих питань надавались безпосередньо комітетам. Значний суспільний резонанс мали результати розслідувань афер з трастами, зловживань у діяльності концерну «Бласко», у ремонті Палацу культури «Україна», стосовно фактів несанкціонованої торгівлі зброєю тощо.

За 1997—1998 роки лише до Президента було направлено майже 200 депутатських запитів, що є чітким індикатором наростання стурбованості депутатів станом справ у державі.

Шановні колеги!

Необхідно зазначити, що вся та робота, яка проведена комітетами і комісіями, Верховною Радою в цілому, потребувала копіткої і злагодженої щоденної роботи всіх служб і фахівців Секретаріату та Управління справами, відповідного організаційного та технічного обслуговування законотворчого процесу, його матеріального забезпечення.

Коли чотири роки тому ми розпочали свою роботу (вперше на професійній основі), не вистачало багато чого.

У стислі строки було споруджено і здано в експлуатацію адміністративний будинок по вулиці Шовковичній, 4 і переобладнано адмінбудинок по вулиці Садовій, 3. Для розміщення комітетів та їх секретаріатів довелося також орендувати приміщення на пл. Л. Українки, 1. Певною мірою вдалося оновити автотранспортний парк, поліпшити телефонний зв'язок; вирішено питання забезпечення синхронного перекладу мов під час проведення міжнародних конференцій і семінарів, реконструйовано існуючі та створено нові технічні засоби зв'язку, телебачення, звукопідсилення. За період скликання робочі місця народних депутатів було обладнано комп'ютерами і оргтехнікою.

У Верховній Раді України створена і успішно функціонує комп'ютеризована система інформаційно-аналітичного забезпечення законотворчої діяльності. Проектні рішення цієї системи захищені авторськими свідоцтвами, демонструвались на міжнародних виставках, міжпарламентських конференціях. Робота висунута на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки.

Значні, треба визнати, штучно створені труднощі довелося долати у будівництві службового житла. Всі запропоновані нами варіанти не брались до уваги. І лише в 1995 році вдалося розв'язати цю проблему.

Не просто вирішувалися питання фінансово-господарського забезпечення діяльності Верховної Ради України. Враховуючи загальну фінансову скруту, доводилося у всьому і економити, шукати способи забезпечення законотворчої діяльності.

Слабким залишається фінансове забезпечення і в цьому році. У першому кварталі 1998 року видатки на здійснення повноважень Верховної Ради профінансовано лише на 64%, в другому кварталі зовсім не виділено лімітів на витрати із забезпечення роботи народних депутатів України в Києві і виборчих округах. Немає коштів на заміну застарілого обладнання, автотранспорту, модернізацію системи «Рада», комп'ютерної мережі, інженерних та інформаційних систем сесійного залу.

Залишаються недобудованими житлові будинки, не розпочато будівництво адмінкорпусу на вулиці Садовій, 3, немає ніяких зрушень з будівництвом депутатського містечка, в чому є нагальна потреба.

Усупереч чинному законодавству Кабінет міністрів передане Конституційному суду реконструйоване Управлінням справами Верховної Ради України приміщення по вулиці Банковій, 5-7, яке на балансі Верховної Ради і де передбачалося розмістити її комітети та їх секретаріати. Рішення Вищого Арбітражного суду урядом ігнорується. Відбуваються дивні речі: Прем'єр розуміє, що судове рішення виконувати слід, голова Конституційного суду згоден, що договір оренди слід укладати з власником будівлі, тобто Верховною Радою, але... в Україні примхи поки що вище закону. Складається враження, що від парламенту мулько іншим гілкам влади. Чим іще пояснити, що в односторонньому порядку розривається договір оренди приміщення в будинку на пл. Л. Українки, 1. Через місяць розпочне роботу нова Верховна Рада. Розпочне з дефіциту в приблизно 110 робочих кімнат. Сподіваюся, що на цю потребу відреагують як уряд, так і Президент України як гарант дотримання Конституції.

Необхідна реконструкція обладнання в сесійному та інших залах засідань. І хоч є обгрунтовані рекомендації і технічні рішення, питання не вирішуються через брак коштів. Знос автотранспорту становить більше 60%, половину робочого часу автомобілі перебувають на ремонті. Парк фактично поновлюється на 6 відсотків від необхідного. Перелік нагальних потреб можна було б продовжувати.

І все ж, незважаючи на згадане, спрацював професіоналізм апарату парламенту. Апарату, видозміненого відповідно до норм Конституції та сучасних потреб.

Практично кожен законопроект перед його прийняттям проходив науково-аналітичну і правову експертизу на предмет узгодженості з чинним законодавством, соціально-економічними і політичними наслідками його прийняття. Як показує досвід, це достатньо кваліфіковані і авторитетні оцінки, з якими в переважній більшості не могли не рахуватись ініціатори законодавчих пропозицій.

За останні роки істотно реформовано апарат Верховної Ради, створено, як уже згадувалось, Інститут законодавства, інформаційно-аналітичні підрозділи, секретаріати фракцій, парламентське видавництво.

Та Верховна Рада — це 450 народних депутатів, на утримання яких разом з апаратом іде 0,02% бюджету, в 130 разів менше, ніж на виконавчу владу. Там, крім міністерств і відомств, державних адміністрацій, є і контрольні управління, і державне казначейство, і податкові адміністрації, не кажучи вже про правоохоронні органи, які безпосередньо й покликані контролювати дотримання законодавства. Наголошую на цьому тому, що останнім часом лунають заяви про необхідність кардинального скорочення всіх ланок владних структур. Безумовно, скорочувати адміністративний апарат треба. Але за умови глибокого аналізу, що і де скорочувати, щоб і державні кошти заощадити, і потреби держави задовольнити.

Шановні колеги!

Завершуючи доповідь, зазначу, що далеко не все в організації і поліпшенні законотворчої роботи нам вдалося здійснити. Іноді другорядне займало більше уваги, ніж основне, — творення потрібних законів. Політичні пристрасті, людські емоції часом виходили за межі дозволеного. Вибачимо одне одному всі негаразди. Вибачимося і перед громадянами України. Ми — їх частина, живі люди. Всі разом ми переживаємо складні, багато в чому трагічні зміни. Марно сподіватися, що вони супроводжуватимуться нейтральною, безпристрасною роботою законодавців. Так не буває. Люди до того ж мають знати: якщо гострі дебати йдуть у сесійному залі, якщо напруга дискусії вихлюпує за купол відомого тепер усім приміщення, то це тому, що ця напруга — сконцентроване віддзеркалення усіх складнощів, бід і невдоволення наших виборців. Сперечаються тут — отже, не б'ються на вулицях. Така закономірність демократії, така іще одна місія парламенту.

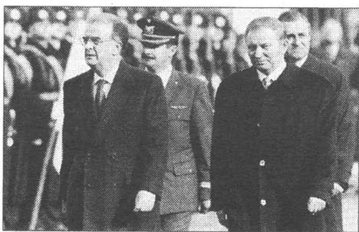
Звертаюся до всіх депутатів нинішнього скликання. Хочу подякувати вам за довіру, висловлену мені 4 роки тому. Вони були для мене і важкими, і, як усе в житті, неповторними. Все, що було тут, залишиться з нами, стане згадкою, живою історією. Не тримаючи ні на кого зла, прошу і вас не ображатися за заподіяні мною свідомо чи випадково прикрощі.

Ми завершуємо роботу чергової сесії, але повноваження депутатів і Верховної Ради нинішнього скликання продовжуються до першого засідання парламенту нового скликання. Я нагадую про це навмисне, щоб ні в кого з цього приводу не боліла голова. Побажаємо нашим наступникам продовжити все позитивне, що ми започаткували. А головне — у тісній співпраці з іншими гілками влади забезпечити вихід економіки України із глибокої кризи, мир і процвітання нашому народу.

Бажаю усім вам добра. Дякую за увагу.

У номер

Європейська безпека — головна з тем

Триває державний візит Президента Португалії Жоржі Сампайя в Україну. Після церемонії офіційної зустрічі біля Маріїнського палацу відбулася його бесіда з Президентом України Леонідом Кучмою.

Учора гість з Португалії зустрівся з Головою Верховної Ради Олександром Морозом. Головні теми переговорів: перспективи розвитку двосторонніх відносин, взаємодія зі зміцнення європейської безпеки, координація зусиль двох країн у рамках міжнародних організацій та форумів.

Того ж дня Президент Португалії поклав вінки до могили Невідомого солдата і зустрівся з викладачами та студентами Інституту міжнародних відносин Київського університету ім. Т. Г. Шевченка.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (ДІНАУ).

Зустріч з лідером Компартії

Президент України Леонід Кучма зустрівся з першим секретарем ЦК КПУ, народним депутатом Петром Симоненком.

Як повідомляє прес-служба Президента, під час розмови йшлося про підсумки виборів, соціально-економічну ситуацію в країні. Порушувалися питання, пов'язані з роботою нової Верховної Ради, формуванням її керівних органів. Петро Симоненко виклав свою точку зору на ці та інші проблеми. Він також заявив про готовність підтримати дії виконавчої влади з питань посилення боротьби з організованою злочинністю, зокрема, через прийняття відповідних правових актів та реформування податкової системи.

Президент зазначив, що він налаштований на конструктивну співпрацю з парламентом, підкресливши при цьому важливість консолідації у Верховній Раді представників різних політичних сил навколо законодавчого розв'язання нагальних проблем соціально-економічного характеру, продовження курсу реформ.

Проти торгівлі людьми

«Прийняття закону щодо кримінальної відповідальності за торгівлю людьми — один із важливих кроків по приведенню національного законодавства у відповідність до міжнародних стандартів та зобов'язань України, які вона взяла, ратифікувавши низку міжнародних конвенцій», — заявила на прес-конференції заступник голови Комітету з питань прав людини Верховної Ради Ніна Карпачова.

Масове безробіття та нестабільна економічна ситуація в Україні змушують громадянок нашої країни шукати заробіток за кордоном. Тільки 15 відсотків із них знають, що за межами України вони потраплять у секс-індустрію. Більшість, повіривши в обіцянки сутенерів, сподіваються на добрий заробіток, навіть не уявляючи, що на них очікує. Консульство України в Греції повідомило, що примусовою проституцією лише в Афінах і Салоніках займається 3 тисячі молодих українок. Як свідчить статистика, українські роксолани посідають перше місце серед представниць інших держав по депортації за незаконну проституцію. «Живий товар» має попит у країнах, де проституція має легальний статус — Німеччині, Бельгії, Нідерландах тощо. Зацікавлені в сексуальній експлуатації жінок чинять всілякий опір розгляду в Раді Європи питання щодо запобігання торгівлі жінками на ринках Європи. За даними ООН, торгівля людьми — на третьому місці по надприбутковому бізнесу після торгівлі зброєю та наркотиками. Хоча сам закон підписано Президентом і передбачає за транснаціональну торгівлю людьми тривалий строк позбавлення волі (від 3 до 8 років), проте щодо остаточного запобігання масовому явищу, що знищує генофонд нації і становить проблему національної безпеки, говорити ще зарано.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Гарант державності

(Початок на 1-й стор.).

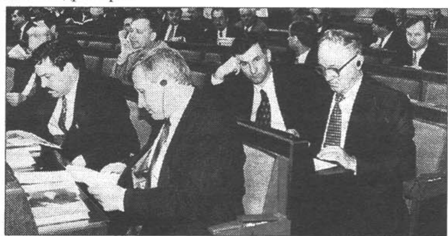
Попри всі суперечності поміж політичними силами, протидію «партії влади» законодавчий орган протягом строку своїх повноважень працював плідно. За 460 днів пленарних засідань розглянуто понад 2800 питань, прийнято 750 законів, з яких 710 уже введено в дію.

На думку Олександра Мороза, діяльність Верховної Ради в 1994—1998 роках засвідчила незворотність розвитку України на засадах парламентаризму і демократії. І особливе місце в ряду історичних подій займає Конституція України (28 червня 1996 року). «Її прийняттям ми остаточно утвердили незалежність України, проголошену нашими попередниками», —підкреслив Голова Верховної Ради Олександр Мороз.

Яскравим прикладом працездатності парламенту є й те, що чи не на останньому засіданні були прийняті важливі постанови. На посаду уповноваженого Верховної Ради з прав людини сесія затвердила народного депутата тринадцятого скликання ВР Ніну Карпачову.

Верховна Рада прийняла також постанову щодо приватизації Миколаївського глиноземного заводу. Фонду державного майна рекомендовано зупинити подальше розміщення пакетів акцій відкритого акціонерного товариства «Миколаївський глиноземний завод» і уважно вивчити доцільність її приватизації.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Мрії про портфелі

Розглядові в Конституційному суді подання 47 народних депутатів щодо конституційності деяких статей закону про статус депутатів місцевих рад і народних депутатів була присвячена прес-конференція Миколи Лавриненка і Станіслава Ніколаєнка.

«Бажання представників органів влади - суміщати посади глав районних та обласних адміністрацій з посадами голів районних та обласних рад - неконституційне і може призвести до узурпації влади однією особою. Це є порушенням Європейської хартії про місцеве самоврядування», - підкреслили народні обранці. За їх словами, йдеться не про обмеження прав депутатів положенням закону, а про право свідомого вибору кандидатом статусу або депутата, або державного службовця. Натомість Президент, визначаючи неконституційність ст.5 цього самого закону, посилається на Конституцію, в якій передбачено право кожного громадянина України бути обраним.

У разі визнання неконституційними статей 3 та 5 народні депутати мають намір привернути увагу світового співтовариства до цієї проблеми.

Конституція України — нова редакція старої?

Таку сенсаційну заяву зробив на пленарному засіданні Конституційного суду України перший заступник міністра юстиції Бронислав Стичинський —уповноважений Президента України як суб'єкта права на конституційне подання. Це «відкриття» заступник міністра зробив з нагоди подання глави держави дати офіційне тлумачення частини 2 статті 158 Конституції України.

Ця стаття гласить, що Верховна Рада протягом строку своїх повноважень не може двічі змінювати одні й ті самі положення Основного Закону. Отож Президент хоче знати, чи має право парламент нинішнього скликання, не порушуючи Конституцію, вносити до неї зміни. Звісно, що при цьому в суддів КС не могло не виникнути логічне запитання: чи не вважає президентська сторона, що першим фактом зміни норм нинішньої Конституції було саме її прийняття як нової редакції Конституції 1978 року? І яке ж було їхнє здивування, коли з'ясувалося, що президентська сторона саме так і вважає!

Логіка президентської команди тут зрозуміла: якщо суд сприйме всерйоз її аргумент щодо нової редакції старої Конституції, то парламент нинішнього скликання не матиме права вносити зміни до будь-якої її статті. У цьому ж поданні Президент просить розтлумачити і статтю 159 Основного Закону, котра передбачає, що Верховна Рада розглядає законопроект про внесення змін до Конституції України за наявності відповідних висновків Конституційного суду. Президент хоче знати, хто і в якій формі має звертатися до Конституційного суду з ініціативою про давання висновків щодо такого законопроекту? Чи обов'язковий для Верховної Ради такий висновок і коли саме Конституційний суд має його дати? До попереднього розгляду питання парламентом чи після того, як він його попередньо схвалить?

Уповноважений глави держави Бронислав Стичинський вважає, що обов'язково має бути попередній висновок Конституційного суду щодо конституційності запропонованих змін до Основного Закону, і цей висновок є для законодавчої влади обов'язковим.

На противагу йому Анатолій Селіванов аргументовано доводить, що воля законодавців не може бути скутою фактом наявності чи ненаявності висновку Конституційного суду. Хоч такий висновок, якщо він надійде до Верховної Ради, вони зобов'язані враховувати.

Зрозуміло, що остаточне слово у цій ситуації має сказати Конституційний суд, котрий продовжує розглядати згадане подання глави держави.

Анатолій БЕНЬ.

Чим не догодив прокурор

Наприкінці серпня минулого року вакансію прокурора Дніпропетровської області після тривалої перерви, нарешті, було заповнено. В область прибув Олексій Баганець.

Грозу львівської мафії терміново перекинули на боротьбу з мафією дніпропетровською, казали про нового прокурора.

Незадовго перед тим дніпропетровську обласну міліцію очолив генерал-лейтенант Юрій Смирнов, переведений сюди з Луганська, а УСБУ — генерал Віталій Назаренко із Запоріжжя. Таким чином, силові структури за поданням секретаря Ради безпеки і оборони професора Володимира Горбуліна було змінено свіжими надійними силами. Однак кожному більш-менш обізнаному дніпропетровцеві було зрозуміло, що, крім усього іншого, свіжими силами передбачалося все-таки приборкати досі непотоплюваного, опального Павла Лазаренка, народного депутата, голову обласної ради народних депутатів, лідера партії «Громада».

У цій стратегії на обласного прокурора Олексія Баганця, либонь, покладали особливі надії: чесний, незалежний, молодий, у найвищій мірі професіонал, не побоявся порушити у Львові кримінальну справу «дітей» із притягненням як звинувачуваного першого заступника глави обладміністрації. Не випадково після приїзду до Дніпропетровська прокурора було запрошено на розмову до Леоніда Кучми, хоча пресслужба глави держави про це не повідомляла, практикуючи періодичне приховування інформації про робочий день Президента. Про цю аудієнцію розповів нещодавно на одній зі своїх прес-конференцій сам Баганець.

Перші хмари над головою новопризначеного прокурора почали збиратися несподівано: чому він раз у раз відсутній на оперативних нарадах в облдержадміністрації? Ігнорує президентську вертикаль, займає вичікувальну позицію, заграє з обласною радою чи ще гірше — перейшов на бік Лазаренка?

Після двох з половиною місяців роботи Баганця обстановка загострилася. З великою групою підлеглих до міста приїхала з метою «надання допомоги» прокуророві області заступник Генпрокурора України Ольга Колінько. Наголоси у цій «допомозі» було розставлено чітко: «Надзвичайно грубі порушення закону не припинено органами прокуратури».

Винесення такого суворого вердикту Олексієві Баганцю, який пропрацював лише три місяці на посаді, дніпропетровці не могли розцінити інакше, як підготовку розправи над незгідливим прокурором. Подальші події це підтвердили. Протягом п'яти місяців роботи нового керівника облпрокуратури на нього «наїздили» чотири комісії. Одну з них очолив заступник начальника управління кадрів Генпрокуратури Григорій Ляшок. Очевидно, і вона прибула з метою «допомогти» Баганцю. З вірогідних джерел відомо, що «підсобити» вирішили й начальники обласної міліції і служби безпеки. Свої висновки при наданні допомоги вони передали Президентові.

Напередодні приїзду Леоніда Кучми до Дніпропетровська сюди прибули одразу міністр МВС Юрій Кравченко, начальник СБУ Володимир Радченко, в. о. Генпрокурора Богдан Ференц зі своїми командами. Захоплення агрофірми «Наукова» збройними автоматниками галасу наробило чимало. А з усього іншого вийшов «пшик», у тому числі і щодо надуманого «конфлікту» з прокурором.

Після цього Богдан Ференц викликав до Києва Баганця і нібито запропонував йому подати рапорт про перехід на іншу роботу. Начебто це — бажання глави держави. Баганець відмовився.

Тепер «питання» Баганця вирішено заслухати на колегії Генпрокуратури (її передбачали на березень), але він захворів. На запитання, що очікує дніпропетровського прокурора, начальник управління кадрів Генеральної прокуратури Анатолій Червінський відповів:

— Поки що вказівок готувати проект наказу немає. Олексій Баганець — професіонал у своїй справі й довів це, працюючи в Генпрокуратурі, районним прокурором у Києві і обласним у Львові. Проводили перевірки. Їздив мій заступник Ляшок. На колегії маємо підбити підсумки...

Влада завжди прагне мати слухняну прокуратуру. Щоправда, не кожна, а та, котра не поважає себе і закон.

Василь ЛИСЕНКО.

Операція «Сі...», або Нові пригоди миротворців

Навчання

Міністерство оборони України офіційно запросило російське військове відомство взяти участь у міжнародних військових навчаннях «Сі бриз-98». Про це повідомив офіцер зі співробітництва в рамках програми «Партнерство заради миру» штабу ВМС України капітан 3-го рангу Андрій Риженко.

Запрошуючи російський Чорноморський флот, українські моряки сподіваються на співпрацю і на те, що разом вони зможуть відпрацьовувати всі заходи з більшою ефективністю і віддачею. Загалом на навчання «Сі бриз-98», що пройдуть з 25 жовтня по 4 листопада нинішнього року у північній частині Чорного моря, запрошено військово-морські сили Болгарії, Греції, Грузії, Італії, Канади, Росії, Румунії, Туреччини і Франції. Під час маневрів відпрацьовуватимуться миротворчі операції, зокрема надання гуманітарної допомоги країні, скажімо, постраждалій від землетрусу. А. Риженко висловив сподівання, що цьогорічні навчання будуть успішніші й масштабніші, аніж торішні.

Володимир ПРИТУЛА.

Сімферополь.

Кордон

Азовський бриз приховав сектор «приз»

Принципові розбіжності між Росією й Україною з питання делімітації кордонів Азовського моря залишаються нерозв'язаними, повідомив завідувач відділу МЗС з делімітації і демаркації державних кордонів Леонід Осаволюк. За його словами, російська сторона вважає Азовське море спільним і немає потреби ділити його на сектори. Проте, в разі проведення делімітації кордонів за міжнародними нормами, Україна отримає значну частину континентального шельфу, де, за оцінками геологів, є великі нафтогазові родовища. У травні цього року плановано розпочати безпосереднє визначення і узгодження проектів лінії українсько-російських державних кордонів, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Конкурси

Гострим пером проти злочинності

Міністерство юстиції разом з Координаційним комітетом з питань боротьби з корупцією та організованою злочинністю і Спілкою журналістів проводить конкурс на краще висвітлення у засобах масової інформації питань зміцнення правопорядку в державі, боротьби з корупцією та організованою злочинністю.

Конкурс триватиме до 1 вересня 1998 року. Переможців визначатимуть у чотирьох номінаціях: періодичні друковані видання, телевізійні програми, радіопрограми, окремі журналісти, які найкраще висвітлюватимуть правову тематику. Представлені на конкурс роботи (не більше трьох) повинні мати назву і супроводжуватися відповідною інформацією (прізвище, ім'я, по батькові автора, його вік і точна адреса).

У творчому змаганні, повідомляє прес-служба Мін'юсту, можуть взяти участь і творчі колективи, і окремі автори. Роботи надсилати до Спілки журналістів України за адресою: Київ, Хрещатик, 27-а.

На переможців конкурсу — перші три місця в кожній номінації — чекають премії і дипломи лауреатів.

Кримінал

● *Луганськ*

Прикривався мамою

Син жив у Горлівці, а його мати — у Первомайську Луганської області. У неї вдома він облаштував склад: крупнокаліберний гарматний снаряд, 200 патронів для кулемета, більше двохсот набоїв різного калібру, пекельна машинка для вибуху, 800 грамів амоніту, пістолет з глушителем та інші подібні речі...

Скористатися підпільним арсеналом «завскладом», на щастя, не встиг: його взяла донецька міліція.

Микола МАЛАХУТА.

● *Львів*

З журналістів – у сутенери

Колишній військовий журналіст, кореспондент окружної газети «Армія України» Євген Партин зробив спробу змінити другу древню професію на першу, більш прибуткову. За солідний гонорар він продавав бранок у будинок розпусти в чеському місті Хеб. Добирав їх, вміщуючи оголошення в газетах, потому відвозив у "відрядження" на власному «РЕНО». Дівчата дізнавалися про специфіку роботи надто пізно...

Повернувшись додому, сутенер покаявся, розчулив суддів своїми малолітніми дітьми, а тому відбуватиме невеликий строк позбавлення волі без конфіскації майна.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

● *Донецьк*

Сам жене, сам і відповідає

По-своєму сприйняли заклик відроджувати вітчизняне виробництво двоє підприємливих молодих людей із Краматорська. Адже саме в цьому місті розташовано завод з виробництва дріжджів, тож найнеобхідніший компонент для такого суто національного продукту, як самогон, завжди під рукою. Ідею було втілено негайно і з розмахом.

Однак винахідників засмутили співробітники обласної податкової міліції й обласного управління СБУ. Довелося розлучитися з двома тисячами пляшок готової продукції, 68 тисячами етикеток, 15 тоннами цукру, 400 літрами імпортного спирту і навіть верстатами для наклеювання етикеток і закорковування пляшок. Попереду — суд.

Ліна КУЩ.

Армія

Алло, гараж?

Зв'язок — велике діло! А військовий зв'язок — стратегічно важлива артерія будь-якого мілітаризованого організму.

Пам'ятаю, під час відрядження до ПрикВО мене більш за все здивувала не гостинність командирів місцевих частин і не вишкіл солдатів, а старенький телефонний апарат без диску у номері військового готелю. Піднімаєш слухавку і, здається, стаєш учасником дитячої гри зі змішаними кодовими назвами абонентів. Насправді протягом кількох секунд військові зв'язківці з'єднують тебе з потрібним абонентом у будь-якому населеному пункті. Людину цивільну, котра звикла голосно прохати про послуги міжміського телефонного сервісу, вражають мобільність і якість військової комунікації. Проте, за словами начальника Головного управління зв'язку Генерального штабу ЗС України полковника Віктора Іщука, лінії українського військового зв'язку перевантажені власними проблемами.

Система зв'язку нашого війська технічно і морально застаріла. Укомплектованість Збройних сил України сучасними засобами зв'язку становить трохи більш як 20%. Спостерігається значне зношення обладнання, що в експлуатації вже понад десять років. Воно потребує технічної реабілітації. Як повідомив полковник Іщук, спеціалізовані ремонтні підприємства ЗС України оволоділи близько 95% номенклатури техніки зв'язку і АСУ. Майстри теоретично знають, як повернути до життя і модернізувати ланки військової системи, але не знають, як на практиці втілити своє вміння — реставраційні роботи фінансуються лише на 6% від потреби.

Опорна мережа зв'язку українських ЗС працює на старому обладнанні і значно відстає від вимог державної системи зв'язку, яка до 2002 року має всі шанси перейти на сучасні цифрові системи. А такий регрес військових засобів зв'язку може призвести до зриву надійного управління військовою державною структурою, що само по собі стратегічно неприпустимо. Немає коштів і для того, щоб змінити систему кодування (паролів). Україна досі користується старими радянськими позивними. Хоча вже давно настав час «гітарі» (позивний Києва) надати національного колориту і перейменувати її, скажімо, на «бандуру»...

Головним управлінням зв'язку Генштабу ЗС України розроблено «Програму будівництва і розвитку зв'язку і АСУ Збройних сил України на період до 2005 року». Згідно з цим програмним документом військові зв'язківці поетапно оволодіватимуть цифровою апаратурою, волоконно-оптичними комунікаційними лініями, національними системами космічного зв'язку подвійного призначення.

А поки що лише під час миротворчих операцій в рамках програми «Партнерство заради миру» наші зв'язківці можуть попрацювати на сучасному обладнанні натівського стандарту.

Ольга ВАУЛІНА.

Фото з конверта

Сніжана з небес

В одній з частин 32-го Армійського корпусу, що дислокується в Автономній Республіці Крим, чесно і натхненно служить прапорщик Сніжана Воропаєва. Дівчина з дитинства мріяла про небо. І сьогодні на її рахунку більш як 1160 стрибків з парашутом. Усе підвладне Сніжані — і зброя, і техніка, і небо.

Георгій ВЕРВЕС, підполковник, начальник прес-групи 32-го Армійського корпусу ЗС України.

Фото Костянтина ДУДЧЕНКА.

Конверсія навпаки

ВІЙСЬКОВИЙ МУНДИР ДЛЯ МИРНОГО РОЛКЕРА

Коли десяток років тому колектив Чорноморського суднобудівного заводу в Миколаєві проводжав у плавання споруджений тут ролкер-газотурбохід «Володимир Васляєв», то, певне, й гадки не мав, як круто може змінитися його доля. Суто цивільне судно-контейнеровоз, що стало однією з вершин вітчизняного суднобудування, тоді прийняло у свою власність і певний час успішно експлуатувало Чорноморське морське пароплавство. Та згодом, з трансформацією його в концерн «Бласко», а потім, навпаки — знову в ЧМП, для суден компанії розпочалися «чорні дні»: їх «кипами» передавали в управління іноземним фірмам, продавали за борги й без них. Одне слово, розпочалося масове розбазарювання українського цивільного флоту. Не уникнув сумної участі й «Володимир Васляєв» — його продали США.

Та ось недавно у всесвітньо відомому «Довідникові Ллойда» промайнуло повідомлення: незабаром ролкер «Володимир Васляєв» одягне «військового мундира», а на його борту з'явиться нове ім'я «Рой Уїт». Річ у тім, що контейнеровоз у складі Військово-морських сил США перетвориться на судно, яке доставлятиме різноманітне устаткування в райони потенційних конфліктів. Туди, де США часто-густо беруть на себе роль миротворця. Для цього газотурбоходу належить пройти процес модернізації — аби з цивільного судна стати військовим. Певно, таки справді «Володимир Васляєв» став вершиною нашого суднобудування, поцінованого й за рубежем, коли через десяток років після спорудження військове відомство США вважає за доцільне використати його.

Проект перебудови контейнеровоза не дешевий — до 100 мільйонів доларів. Причому, силову установку судна він не зачіпає — тут залишаються турбіни, виготовлені миколаївським виробничим об'єднанням «Зоря». Два гребні гвинти, що їх приводять у рух за допомогою отих турбін, забезпечують швидкість 24,7 вузла на годину — це, вважають американці, їх цілком влаштовує. Що ж, непогана реклама для «Зорі»! Втім, судно стане довшим (263,3 метра), а корпус — міцнішим, надійнішим (за рахунок додаткових поперечок в танках). На палубі влаштують майданчик для вертольотів, установлять нові підіймальні крани, додасться житлових кают тощо. Буде зроблено все, аби підвищити коефіцієнт корисної дії й продуктивності судна, його надійність та функціональну спроможність з огляду на нове призначення.

Отож, коли невдовзі випаде вам прочитати в газетах чи побачити на екранах телевізорів американське судно-постачальник «Рой Уїт», то знаймо: це наш колишній газотурбохід «Володимир Васляєв». Який міг би доставляти мирні вантажі в інтересах нашої країни. Міг би...

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв—Одеса.

У номер

● *Токіо*

У відставку — не час

Прем'єр-міністр Японії Рютаро Хасімото знову заявив, що не піде у відставку, незважаючи на масовану критику з боку опозиції. Вона звинувачує його у нездатності покласти край глибокому застою в економіці — найтривалішому за весь післявоєнний період. Виступаючи на пленарному засіданні верхньої палати парламенту, прем'єр-міністр підкреслив, що «не слід створювати вакуум у політиці у відповідальний період».

● *Париж*

Буває, нафти занадто багато

Про те, що найближчими місяцями насувається перенасичення світового нафтового ринку, знову попередило Міжнародне енергетичне агентство (МЕА). За наведеними у його звіті даними, у другому кварталі поточного року виробництво нафти в країнах ОПЕК відповідно до потреб ринку має не перевищувати 25,7 млн. барелей щодня. У квітні-червні країни ОПЕК, попри ухвалене рішення про скорочення видобутку, вироблятимуть 27,5—27,7 млн. барелей щодня в разі поновлення експорту іракської нафти. У ці три місяці в країнах ОПЕК буде понаднормово видобуватися від 1,8 до 2 млн. барелей щодня.

● *Бухарест*

Новий уряд. Нова програма

Лідери партій, що входять до правлячої коаліції Румунії, узгодили програму майбутнього уряду Раду Васіле. Сьогодні програму і склад нового румунського уряду буде винесено на затвердження парламенту. Головні цілі нового уряду: прискорити структурну реформу в економіці, сприяти макроекономічній стабілізації, ліквідувати недоліки у соціально-економічних перетвореннях, необхідних для інтеграції в Європейський союз.

● *Коломбіо*

На одного кандидата стало менше

Півтора десятка озброєних людей оточили резиденцію мера південнофіліппінського міста Коломбіо (Філіппіни) Абдулли Пагласа, котрий входив до правлячого партійного блоку Лакас, і розстріляли главу міської адміністрації. Жертвами нападу стали і два свідки інциденту, які вибігли на вулицю.

Нинішній терористичний акт — перший випадок насильства під час передвиборної кампанії, що триває. 11 травня філіппінцям належить обрати нового президента, а також провести вибори до конгресу та місцевих органів влади. Як показує практика, вибори на архіпелазі нерідко супроводжуються насиллям.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

БУДЕ ПРЕМ'ЄРОМ! ЄЛЬЦИН СКАЗАВ

НАША пісня гарна й нова. Починаєм її знову. Таким заспівом завершилася перша частина історії про... Ні, не про білого бичка, а про «сіру конячку» Сергія Кирієнка, тимчасового виконувача обов'язків прем'єра Росії, якого президент Борис Єльцин мріє бачити у кріслі глави уряду постійно.

Як відомо, наприкінці минулого тижня голосування щодо кандидатури Сергія Кирієнка з тріском провалилося. Себто провалилося воно тільки для в. о. прем'єра та Бориса Єльцина. Депутати Державної Думи після голосування були цілком задоволені собою, вважаючи, що їм вдалося дати бій неприборкуваному Єльцину і цього разу залишити останнє слово за собою. Та не так сталося, як гадалося. Адже, досвід і цієї Думи, і попередніх скликань російського парламенту, мав би переконати законодавців, що Борис Єльцин виробив собі суворе правило: ніколи не дозволяти будь-кому брати над ним гору. Нинішня ситуація підтверджує це правило. Президент Росії знову офіційно оголосив, що наполягає на затвердженні кандидатури Кирієнка й альтернативи йому не бачить. І наприкінці вже цього тижня, схоже, депутати знову голосуватимуть за чи проти старої кандидатури нового прем'єра.

Держдумівцям така ситуація, м'яко кажучи, не до вподоби. Якщо минулої п'ятниці фракція КПРФ відмовилася взяти участь у голосуванні, то цього разу, очевидно, комуністи вирішили вступити у боротьбу. Так президія Народно-патріотичного союзу Росії (НПСР) доручила трьом опозиційним парламентським об'єднанням — фракції КПРФ, групам «Аграрників» та «Народовластие» — голосувати проти кандидатури Кирієнка. Як повідомив журналістам лідер комуністів Геннадій Зюганов, його однодумці вважають, що необхідно внести деякі поправки і в регламент нижньої палати, так, щоб голосування з кандидатури прем'єра було відкрите: «Ми хочемо, щоб позиція кожної фракції та групи була очевидна». Окрім того ліві сили переконані, що є потреба терміново скликати надзвичайне засідання Ради Федерації. На їхню думку, Борис Єльцин, наполягаючи на затвердженні кандидатури Сергія Кирієнка, порушує Конституцію РФ. «Правової основи для повернення до кандидатури Сергія Кирієнка у Бориса Єльцина немає, — заявив Геннадій Зюганов. — Президент грубо порушує Конституцію».

Мало того, президія НПСР закликала всі ліві сили країни «бути готовими до активних масових рухів на підтримку законності та порядку в країні». Що стоїть за цим закликом? Натяк на можливу революцію? І чи не повториться історія зі штурмом парламенту, якщо Борис Єльцин вирішить, що не він, а думівці грубо порушують Конституцію? У зарубіжних засобах масової інформації вже з'явилися статті, в яких Росії прогнозують неминучу політичну кризу з можливими «народними заколотами». Воно й не дивно, протягом останнього десятиріччя Росія продемонструвала чимало такого, що в багатьох країнах не відбувалося і протягом ста років. І особливо прославилася своїм оригінальним підходом до «пошуку спільної мови» президента і законодавчого органу. Але, схоже, що саме цього разу зарубіжні журналісти помиляються: революції не буде. Хоча б тому, що в Москві рідко коли вдаються до одного сценарію двічі. По-друге, як це не дивно звучить, але саме нині вплив Бориса Єльцина і його авторитет в очах громадян високий, як ніколи, не в останню чергу завдяки російським ЗМІ, які, розповідаючи про негаразди в економіці, проблеми в уряді та суперечки в Думі, жодним словом не пов'язують ці проблеми з президентом.

І сам Борис Єльцин, схоже, у своїй перемозі не сумнівається. Так, ніби голосування у Думі й не було, він зустрівся з Сергієм Кирієнком і, як передає ІТАР-ТАКС, обговорив з ним першочергові завдання та дії уряду. «Оскільки програму уряду вже сформовано, необхідно розпочинати її виконувати», — заявив журналістам в. о. прем'єра.

А Дума тим часом продовжує думати, як їй не допустити до керма уряду Кирієнка, який за своєю «популярністю» серед депутатів скоро зрівняється з Чубайсом.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Послухаємо спікера

19—20 травня у Лондоні відбудеться презентація компактного диска... голови литовського сейму Вітаутаса Ландсбергіса «Вітаутас Ландсбергіс. Сонати М. К. Чюрльоніса для фортепіано».

На компактному диску звучать 24 аранжовані М. К. Чюрльонісом литовські народні пісні та інші твори цього композитора. Компакт Ландсбергіса видала відома лондонська студія на замовлення однієї з найбільших компаній звукозапису «Емі Цлассіц». Ідея видати сонати М. К. Чюрльоніса виникла після пропозиції відомого віолончеліста Мстислава Ростроповича до керівництва компанії прослухати касети з його творами. Він запропонував Ландсбергісу виконати їх.

Компактний диск Вітаутаса Ландсбергіса вийшов у спеціальній серії дебютів класичної музики, а на його обкладинці — репродукція картини М. К. Чюрльоніса «Казка замку».

Олександр ТАРАКОВ, «Голос України» (з Алма-Ати)

Статус столиці дисциплінує

«Кримінальна» статистика за підсумками 1997 року свідчить про деяке зниження рівня злочинності в Акмалі. На 15 відсотків зменшилася кількість убивств, на 33 — пограбувань, на 41 — усіх видів крадіжок. На 50 відсотків стало менше викрадень транспорту і на 40 — квартирних пограбувань. Оздоровлення криміногенної обстановки не в останню чергу пов'язано зі зміною статусу міста й утворенням столичних структур. Міська координаційна рада з проблем зміцнення законності і боротьби зі злочинністю визначила основні напрями роботи із забезпечення громадського порядку, в тому числі у дні презентації столиці.

Тамара МОЛІНА, «Голос України» (з Ашхабада)

ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ ВИЩІ ЗА ВОРОЖНЕЧУ

В АШХАБАДІ завершилися консультації з питань мирного врегулювання в Афганістані. Їх проводила спеціальна місія, очолювана посланцем Генерального секретаря ООН в Афганістані послом Лахдаром Брахімі.

Для участі в цьому заході до туркменської столиці прибули лідери різних афганських політичних угруповань, зокрема лідер північного альянсу, президент ісламської держави Афганістан Бурхануддін Раббані. Представники ООН зазначили, що Туркменистан, мабуть, єдина країна серед держав—сусідів Афганістану, що провадить до кінця збалансовану нейтральну політику і має контакти й практичний діалог і з представниками північного альянсу, і руху талібан.

Як заявив Лахдар Брахімі, практично розв'язано всі організаційні питання щодо відкриття в Ашхабаді найближчими днями офісу спеціальної місії ООН з Афганістану. Ашхабадський раунд можна вважати початком його функціонування.

Л. Брахімі назвав проект газопроводу з Туркменистану до Пакистану територією Афганістану таким, що багато обіцяє, зазначивши, що в ньому однаково зацікавлені всі фракції, які ворогують, але мають створити потрібні умови для реалізації проекту. Слід сказати, що Туркменистан розглядає цей проект у вимірі національних інтересів держав, що беруть у ньому участь, і що жодної іншої політичної чи ідеологічної підоснови в нього немає. Туркменська сторона переконана, що реалізація цього проекту спроможна сприяти внутрішньоафганському врегулюванню, створенню сотень тисяч робочих місць, бо паралельно з будівництвом газопроводу споруджуватимуться залізниці й автомобільні шляхи, нафтопровід.

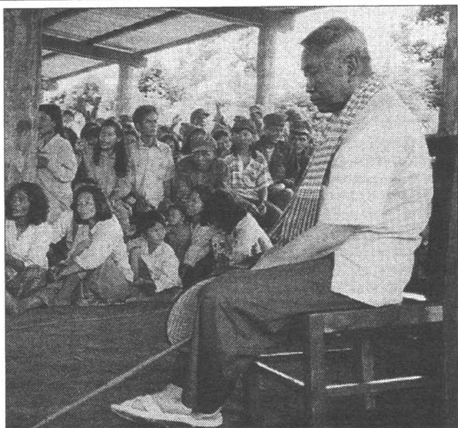
Мільйон разів убивця

ЗА ПОВІДОМЛЕННЯМИ газети «Нью-Йорк таймс», президент США Білл Клінтон віддав розпорядження готувати операцію з арешту та притягнення до суду колишнього камбоджійського диктатора, лідера «червоних кхмерів» Пол Пота.

Міжнародна громадськість упевнена, що на руках диктатора (він керував Камбоджею в 1975—1979 роках) кров щонайменше одного мільйона людей. Після усунення від влади, Пол Пот вісімнадцять років ховався у джунглях і тільки торік уперше дав про себе знати. Офіційний Пномпень не захотів віддавати Пол Пота до рук міжнародного суду. Натомість, демонструючи «справедливість», колишні соратники диктатора влаштували так званий «народний суд». На ньому засудили злочинця до домашнього арешту. Незабаром 69-річний старець утік...

Нині він знову переховується у джунглях Камбоджі поблизу кордону з Таїландом, повідомляє ІТАР-ТАКС. Американці запропонували план, згідно з яким таїландська поліція заарештує Пол Пота та переправить його до Нідерландів — схоже, саме в Гаазі в міжнародному суді й вимагатимуть від «кривавого диктатора» відповідати за всі його злочини.

Надія БЕДРИЧУК.

На знімку: Пол Пот під час «народного суду» в Камбоджі. Незабаром він втече з-під арешту...

Міжнародний фонд "Відродження" конкурси 1998 року

Програма «Сприяння розвиткові Інтернету в Україні» напрямку «Освіта»

1. Конкурс на кращі навчальні курси професійного використання Інтернету для студентів вузів

До розгляду беруться проекти, що:
· впроваджують обов'язкові або факультативні курси оволодіння навичками пошуку фахової інформації в мережі Інтернет.

Обов'язковою умовою є наявність кваліфікованих кадрів та технічних ресурсів для проведення практичних занять зі студентами.

Перевагу матимуть довготривалі проекти.

До участі у конкурсі запрошуються зареєстровані організації.
Не розглядатимуться проекти організацій з міста Києва.
Розмір гранту, очікуваного від МФВ, — 5 000 доларів США.
Кошторис може включати часткову оплату послуг провайдера, покращення матеріальної бази, оплату праці викладачів, матеріальне забезпечення навчального процесу.
Термін подання заявок на участь у конкурсі — 15 травня 1998 р.

2. Конкурс проектів на забезпечення доступу регіональних бібліотек до Інтернету

До розгляду беруться проекти:
· підключення бібліотек до Інтернету;
· навчання користуванню Інтернетом;
· підтримки інформаційного наповнення мережі Інтернет в Україні.

До участі у конкурсі запрошуються державні та недержавні бібліотеки.
Не розглядатимуться проекти організацій з міста Києва.
За цим конкурсом МФВ надаватиме малі та великі гранти.
Їхні розміри — 2000 та 10 000 доларів США.
Кошторис може включати витрати на підключення бібліотеки до електронної пошти і придбання необхідного для цього обладнання (для малих грантів) та часткову оплату послуг провайдера, покращення матеріальної бази, навчання персоналу (для великих грантів).
Термін подання заявок на участь у конкурсах — 15 травня 1998 р.

До заявки слід додати перелік наявних для роботи в Інтернеті технічних ресурсів та опис досвіду роботи організації в міжнародній комп'ютерній мережі.

Учасники конкурсів, чиї заявки будуть підтримані експертами МФВ, готуватимуть проект. Про форму та термін подання проектів учасників повідомляють одночасно з листом - відповіддю на заявку.

Заявки на участь у конкурсах подаються за формою МФВ, що її можна отримати в офісах фонду.

Просимо звернути увагу, що:
· Заявки, які надійдуть до фонду після закінчення терміну, вказаного в оголошеннях, не розглядатимуться.
· МФВ не надає грантів прибутковим організаціям, політичним партіям та релігійним громадам.
· Матеріали, подані на конкурс, не повертаються.
· Рішення конкурсних комісій остаточне і перегляду не підлягає.
Про результати конкурсів учасників повідомляють письмово впродовж трьох місяців після закінчення відповідного терміну подання заявок.

Цікаві, інноваційні, суспільно значущі проекти можуть претендувати на підтримку поза межами розміру грантів, визначеного в умовах конкурсу.

Адреси офісів для подання заявок на участь у конкурсах:

З міста Києва, Київської, Чернігівської, Житомирської, Вінницької, Черкаської та Хмельницької областей:
252030, м. Київ, вул.Володимирська, 60 (червоний корпус Київського університету ім.Т.Шевченка), кімн. 223. Тел. (044) 225 22 51.

З Дніпропетровської, Запорізької та Кіровоградської областей:
320044, м. Дніпропетровськ, вул. Гоголя, 29, кімн. 106. Тел. (0562) 37 12 14.

З Донецької та Луганської областей:
340052, м. Донецьк, бульв. Тараса Шевченка, 133, кімн. 502. Тел. (0622) 99 41 48.

З Харківської, Полтавської, Сумської областей:
310057, м. Харків, вул. Чернишевського, 4, кв. 4. Тел. (0572) 47 01 55.

З Львівської, Волинської, Рівненської, Тернопільської, Чернівецької, Івано-Франківської та Закарпатської областей:
290008, м. Львів, вул. Театральна, 17. Тел. (0322) 97 18 57.

З Одеської, Миколаївської та Херсонської областей:
270011, м. Одеса, вул. Базарна, 48, кв. 1. Тел. (0482) 22 65 65.

З Автономної Республіки Крим:
330001, м. Сімферополь, вул. Севастопольська, 8, офіс 99. Тел.(0652) 27 31 78, 27 44 55.

Форму заявки на участь у конкурсах можна також отримати електронною поштою, надіславши лист довільного змісту на адресу application@irf.kiev.ua

Міжнародний фонд «Відродження» оголошує конкурс проектів на виконання програми «Соціальна адаптація військовослужбовців» у 1998 році в Київському регіоні (м.Київ, Київська, Вінницька, Житомирська, Хмельницька, Черкаська та Чернігівська обл.)

До розгляду беруться проекти, спрямовані на:
- перенавчання на цивільні спеціальності звільнених у запас кадрових військових та членів їхніх родин;
- надання їм допомоги у працевлаштуванні після закінчення навчання;
- підтримку створення та розвитку ними своїх приватних підприємств;
- надання їм соціально-психологічної та медичної допомоги на час переходу до цивільного життя.

Також розглядатимуться проекти, спрямовані на підтримку створення та розвитку бізнес-інкубаторів на території всієї України.

До участі запрошуються зареєстровані недержавні організації, крім прибуткових організацій, політичних партій та релігійних громад.

Перевагу матимуть проекти, що передбачають фінансування з інших джерел.

Термін подання заявок на участь у конкурсах — 15 травня 1998 року. Заявки, які надійдуть після цього терміну, не розглядатимуться.

Адреса офісу програми «Соціальна адаптація військовослужбовців»:
254053, м.Київ, Бехтеревський пров., 13а, кв.1, кімн.12.
Тел./факс: (044) 244 48 28.

INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION FOREIGN COMMONWEALTH OFFICE UNIVERSITY OF NORTH LONDON

Offers 3 scholarships for Master Degree in North London University (1998/1999 academic year.)

The Scholarship provides for payment of tuition fees, a monthly stipend for living expences and return travel between Ukraine and London.

Areas of Study:
- Education
- European Studies
- Social Research and Evaluation
- Management of Scientific Innovation and Application
- Employment Studies
- Transport Policy and Management Advanced
- Architecture
- Drama and Theatre Studies

Eligibility:
- To have a degree of a specialist (5-year diploma)
- To be a citizen of Ukraine
- Age (20-35
- Good command of English and Ukrainian
- Award holders are strongly required to return to Ukraine upon the completion of their studies and work in their field of study for a Ukrainian organizations for a period of one year.

When application forms are received and discussed by the North London University, those applicants who passed this stage of the competition will be invited for an interview and English testing (IELTS). The results of the competition will be announced in June, 1998.

FOR FURTHER INFORMATION ADN APPLICATIONS CONTACT
INTERNATIONAL EDUCATIONAL ADVISING CENTER
Chervony korpus of T. Shevchenko University
Vul. Volodymyrska 60, room 203 **tel** (044) 221 32 76, 225 22 51
or regional "Osvita" Centers of Int'l Renaissance Foundation:

Dnipropetrovsk **tel** (0562) 45-35-78
Kharkiv **tel** (0572) 12-82-27
Lviv **tel** (0322) 27-12-06
Odessa **tel** (0482) 23-64-27
Donetsk **tel** (0622) 99-41-48
Simferopol **tel** (0652) 25-94-42

Deadline · May 14, 1998 till 17.00
Later applications will not be considered

Міжнародний фонд «Відродження» та фонд «Євразія» у рамках програми українсько - білоруської співпраці та обміну оголошують відкритий конкурс заявок

на отримання грантів з метою підтримки та розвитку спільних ініціатив українських та білоруських недержавних організацій, що працюють у галузях демократичних та економічних реформ у своїх країнах за такими напрямками:

· розвиток недержавних організацій;
· захист прав людини;
· розвиток незалежних ЗМІ;
· розвиток місцевого самоврядування;
· сприяння економічним реформам;
· освіта у галузі економіки, бізнесу та менеджменту, а також економічна просвіта населення.

Обов'язковою для участі у конкурсі є наявність партнера/партнерів у одній з країн — учасниць програми, що підтверджується письмовою угодою про співпрацю в рамках проекту.

Заявки розглядатимуться членами спільної експертної комісії двічі на рік. На конкурсних засадах надаватимуться гранти у розмірах, що не перевищують 6 000 доларів США для проектів з терміном реалізації до одного року.

Терміни подання заявок – 30 травня та 30 вересня 1998 року.

Заявки від українських організацій подавати до Міжнародного фонду «Відродження» за адресою:254053, м.Київ, вул.Артема, 46. Тел. (044) 216 32 97, 211 35 61 або до регіональних відділень МФВ.

Правління ВАТ «Полтавське АТП-15327»

повідомляє, що перші загальні збори акціонерів відбудуться 27 травня 1998 року о 14 годині за адресою: Полтава, вул. Харківське шосе, 4/15, актова зала підприємства.

Порядок денний

1. Звіт правління товариства та ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність за 1997 рік.
2. Затвердження нової редакції статуту товариства.
3. Затвердження внутрішніх нормативних актів.
4. Вибори виконавчих та контролюючих органів товариства.
5. Різне.

Реєстрація акціонерів та довірених осіб з 11.30 до 13.30. Для участі у зборах потрібно мати:

1. Паспорт або посвідчення особи.
2. Доручення на право представляти інтереси акціонерів.

Довідки за телефоном 8 (05322) 3-10-26.

Правління ВАТ АТП-15327.

Арбитражным судом Херсонской области (325000, Херсон, ул. Горького, 18) возбуждено дело № 5/3-Б от 03.03.98 г. о банкротстве ПКФ «АРСТРОМ» (Херсон, ул. Домостроительная, 6, р/с 1468478 в Проминвестбанке Херсона, МФО 352286).

Спортивний кур'єр

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 27-й тур. **СК «Миколаїв» — «Нафтовик». 1:0.** 15 000. Жабченко, 55. **«Металург» — «Явір». 1:0.** 3 000. Катеруша, 7. **«Десна» — «Сталь». 1:0**. 3 000. Гусак, 29. **«Полісся» — ФК «Львів». 1:1.** 2 000. Лата, 79 — Семочко, 10. **«Нива» — «Верховина».** 1:0. 4 200. Єрмак, 83. **«Поліграфтехніка» — «Металіст». 2:1.** 2 000. Миколаєнко, 55, Яременко, 85 — Лоц, 59. **«Кремінь» — «Хімік». 2:0.** 4 000. Задорожний, 76, Маткевич, 86. **«Авангард-Індустрія» — ФК «Черкаси». 0:2**. 800. О. Грицай, 1, 41. «Зоря» — ЦСКА-2. 2:0. 1 200. Поливода, 23, Пилипенко, 83. **«Шахтар» — «Динамо-2». 2:3.** 3 000. Волков, 12, Дьяк, 15 — Леоненко, 20, М. Маковський, 26, Хацкевич, 90.

	В	Н	П	М	О
СК МИКОЛАЇВ	19	5	1	59-11	62
ДИНАМО-2	18	5	3	55-21	59
Нива	17	5	4	45-14	56
Металіст	15	8	3	46-18	53
ФК Черкаси	13	6	7	33-25	45
Сталь	13	3	10	57-41	42
Нафтовик	10	8	7	33-31	38
Десна	10	8	8	28-31	38
Металург	12	2	12	29-36	38
Поліграфтехніка	10	7	9	31-24	37
Волинь	10	6	9	31-30	36
Полісся	11	3	12	31-44	36
Кремінь	9	5	12	27-31	32
Буковина	8	8	9	24-32	32
ФК ЛЬвів	9	4	13	37-30	31
ЦСКА-2	9	4	13	32-30	31
Явір	9	4	12	25-30	31
Шахтар	8	3	14	33-45	27
ЗОРЯ	7	5	13	25-48	26
ВЕРХОВИНА	5	7	14	25-45	22
АВАНГАРД-ІНДУСТРІЯ	2	3	20	11-55	9
ХІМІК	2	3	21	15-60	9

Черговий тур відбудеться завтра.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Чоловіки. Суперліга. «Будівельник» (Київ) — «Денді-Баскет» (Київ). 72:78 (41:39).

Якщо соняшник «емігрує» — отже це комусь вигідно

Із нездійсненого

Чутки щодо скорого введення урядом заборони експорту насіння соняшнику з України, які подекуди лунали з високих кабінетів і відчайдушно поширювалися засобами масової інформації напередодні виборів, з'ясувалося, дещо перебільшені. Та навіть коли б такий папірець і визрів, нині його коефіцієнт корисної дії для переробних підприємств навряд чи був би значним: близько півмільйона тонн насіння, добутого минулого сезону на ланах найчорноземнішої держави, вже перетнули легально кордон, щедро завантажили іноземні виробничі потужності і «подбали» про створення за межами країни додаткових робочих місць. Натомість українські олійні лихоманить від браку сировини — на початку квітня найбільші з них мали лише 50 тисяч тонн насіння (на тиждень роботи). Тож половина оснащених сучасним обладнанням підприємств простоюватиме й надалі.

Кількість видавленої на українських промислових потужностях олії врожаю-97, за даними МінАПК, на кінець березня становила 281 тисячу тонн. Цифра ця могла бути ще меншою, якби не «підсобила» негода. Восени тривалі дощі зіпсували польові дивіденди: ужинок аграрників виявився такої низької якості, що зарубіжні компанії, завжди охочі до стратегічної сировини, відмовлялися таке насіння купувати. Це, подейкують вітчизняні переробники, і «врятувало» наші виробництва від повальної «еміграції» соняшнику за кордон.

Проте український споживач від олійного дефіциту не страждатиме. Поперше, купівельна спроможність більшості законослухняних громадян не дозволить останнім «знищити» всі її запаси на полицях магазинів і в базарних рядах — як відомо, ціни на олію влітку починають кусатися. По-друге, (цей чинник визначальний) попит цілком вгамує продукція «Made in «нерше», вироблена з вітчизняного насіння десь там, за межами, й «убрана» в імпортний наряд — модернові пластикові пляшки та барвисті наклейки. Конкуренція між «інтервентом» і навіть нефасованою, звичною українському покупцеві олією «на розлив» складається не на користь останньої. Попри прийнятний рівень технічної оснащеності стратегічних комбінатів, через високу собівартість їхньої продукції виробництво олії з вітчизняного насіння за кордоном з подальшою її реалізацією в Україні стало рентабельнішим, аніж переробка сировини на наших підприємствах.

Звісно, одним розчерком пера посадовця накласти вето на експорт насіння — справа нехитра. Набагато важче напрацювати механізм, який зробив би вигідною переробку соняшнику на українських потужностях. Тоді б і селянин з надією на захід не дивився, і підприємства не простоювали б, і шрот — цінний білковий продукт переробки соняшнику — на тваринницьку галузь працював. Тоді б і податки до казни, і зарплата, і споживач... Тільки аграрному чиновнику завдання таке, здається, не по зубах.

А може, насиченість українського продовольчого ринку заморським комусь-таки на руку?

Галина КВІТКА.

Село словам не вірить. Хоча й сіє під чесне слово

Врожай-98

У розповіді про весняно-польові роботи цього року не обійтися без традиційного «що посієш, те й пожнеш»: якість насіння у більшості з 500 господарств Донеччини бажає бути кращою. А кількість вселяє оптимізм: на збільшені потреби держава виділила 3000 тонн ячменю і 600 тонн кукурудзи, американська фірма «Каргілл» прокредитувала 95 тонн соняшнику, решту матеріалу селяни запасли самотужки.

Із 305 тисяч гектарів озимини стан 94 відсотків площ фахівці оцінюють як добрий і задовільний. Площа ярих культур становить близько 800 тисяч гектарів.

За рахунок 2,8 мільйона гривень, виділених на фінансування регіонального контракту, придбано запасні частини для сільськогосподарської техніки. Із 3,5 мільйона гривень, обіцяних на ці самі цілі Кабміном, надійшли десятки тисяч. До весняно-польових робіт залучено також близько семи сотень тракторів з промислових підприємств і будівельних організацій області.

За словами заступника голови управління сільського господарства і продовольства обласної держадміністрації Федора Коломийка, дизпалива вистачить на весь період робіт: уже є 20 тисяч тонн із 45 потрібних, і надходження тривають. Складніше з мастилами, і особливо з бензином: за потреби 19 тисяч тонн господарства запаслися лише 7 тисячами. До речі, дефіцит пального не в останню чергу спричинив те, що на кінець жовтня минулого року 15 тисяч гектарів кукурудзи в господарствах області залишалися незібраними.

І ще одна особливість посівної кампанії: фірми — постачальники засобів захисту рослин категорично відмовляються давати товар під майбутній урожай. Джерелом фінансування знову-таки стане обласний бюджет. Завдяки йому, запевняють керівники, господарства будуть забезпечені препаратами на 75—80 відсотків від потреби.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

ПІДРУБАЛИ під корінь...

Між іншим

Більш як 12 тисяч центнерів насіння цукрових буряків реалізував господарствам 14 областей і АР Крим Вінницький насіннєвий завод.

За всіма параметрами, стверджують спеціалісти, насіння відповідає світовим стандартам. «Ми повністю задовольнили потреби буряківників, які уклали з нами угоди, — каже директор підприємства Юрій Мелимука. — Разом з тим із 146 споживачів лише одиниці розрахувалися з підприємством. Решта пообіцяла це зробити, як кажуть, під чесне слово, з майбутнього врожаю».

Яке може бути «чесне слово» — показав минулий рік. Із 25 мільйонів гривень (на таку суму завод реалізував тоді насіння) дотепер вдалося «вибити» лише трохи більше половини. Економіку підприємства, як то кажуть, одним махом підрубали під корінь: деякий час завод, що стабільно працював, змушений був зупинити роботу, людей відправили у відпустки за власний рахунок. Та й нині важко звести кінці з кінцями: не вистачає коштів на придбання елітного насіння у селекційних станцій, менше закуповують препаратів для його обробітку, виникли проблеми з ремонтом тощо.

Крім вінничан, в аналогічній ситуації опинилася решта заводів з виробництва насіння цукристих (їх у державі налічується чотири). Не з власної ініціативи їх поставлено на коліна. Зроблено це за «допомогою» тих, хто на словах не перестає піклуватися про село, а на ділі... Прийнята урядом постанова від 27.02.97 року зобов'язує насіннєві підприємства «через відсутність коштів на цукрозаводах та в бурякосіючих господарствах» відпустити необхідну кількість насіння в борг, з проведенням повних розрахунків за нього в процесі переробки буряків та реалізації цукру з майбутнього врожаю.

— Заради порятунку вітчизняного насінництва, — продовжує Ю. Мелимука, — МінАПК, з яким погоджували даний документ, мав би клопотатися про його відміну. У крайньому разі слід запровадити схему 50-відсоткової оплати, інакше...

— Чотири роки тому, — стверджує співрозмовник, — насіннєві заводи позбавили можливості отримувати кредити. Тепер підрубали під корінь непродуманою постановою. Видно, у когось дуже сверблять руки загубити власне насінництво. Тим часом дехто уже користується «чужим насінням». А що не все воно районоване стосовно наших грунтово-кліматичних умов, мають від того неабиякі збитки. Кілька років тому вінничани переконались у цьому: доставлені на завод корені, вирощені з німецького насіння, через дватри дні зберігання почали перетворюватися на купу гною.

— Те, що у німців високий рівень селекції, — додає співрозмовник, — безперечно. Але щодо стійкості...

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс—224-72-54;
ВІДДІЛ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44;
телефакс—449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 234597.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311071.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0